

POLIITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti maa-
ilmassa kukista.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 76

Lauantaina, maalisk. 31.—Saturday, March 31.

KYMMEN ES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

LAKKO CANADAN HIILIKAI- VOKSILLA UUSIUTUMASSA

Calgary, Alta., maalisk. 29. —
Hiilikavosten omistajien ja kai-
vostyöläisten edustajat näyttävät
kohdanneen sovittamattoman
vastakkaisuuden neuvottelessaan
juhlapäivistä ja ulkotoimien
työpaivien lyhentämisestä.

Kaivosmiehet vaativat, isän-
tien ilmoituksen mukaan, noin 30
lisäjuhlapäivää vuodessa, nämä
käsitteivät jokaisen maksupäivän,
sekä kaikki Yhdysvaltain ja Cana-
dan kansalliset juhlapäivät.

Tämän lisäksi vaativat he 8-
tunnin työpäivää "maapäivä"-
päivinä, jolloin työläisille, mikä
merkitsi noin 20 pros. vähen-
ystä työssä, ja 25 pros. pal-
kankorotusta sekä kaivoksessa
että maanpäällä työskenteleville
miehille.

Kaivosyhtiöiden edustajat "ju-
listavat" pitävänsä näitä vaatii-
muksia kerrassaan kohtuuttomi-
na ja luottavat siihen, että halli-
tus ja "yleisö" tulevat tukemaan
heita taistelussaan kaivosmiehiä
vastaan.

Miljoonia urkkijoita Yhdysv. hallituksella

Kaikki hallituksen palveluksessa
olevat posti- ja muut virkaili-
jat velvoitetut toimimaan sala-
poliisin apureina. Erikoisia
ilmiäntojoa pyydetään vielä
"isänmaallisilta" kansalaisilta.

Washington, D. C., 30 p. maalisk. —
Hallitus on määrännyt
kaikki palveluksessa olevat pos-
tinvirkailijat v.m. hallituksen pal-
velusvirkailijaksi, kaikkiaan noin
500,000 toimimaan salapolitiisin
apulaisina urkkimassa Yhdysval-
tain hallitusta vastaan suunnitel-
tuja "salaliittoja" ja "kapinalli-
sia" hankkeita. Kaikki postimest-
arit ovat velvoitetut ilmoittaa
maan salapolitiisille epäillyn
henkilöiden olinpaikat, tuntu-
merkit ja mitä henkilöitä ovat toi-
mineet, joita paikalle lähetetty
salapolitiisi voivat toimittaa tar-
keimman tutkimuksen ja saattaa
vankenteen sellaiset henkilöt,
jotka ovat vaarallisia hallitukselle.

Sen lisäksi pyydetään kaikkein
"isänmaallisista" kansalaisia teke-
mään ilmiäntojoa kaikista "epä-
isänmaallisten" asukasten "kapi-
nalisista" hankkeista ja teroite-
taan mieliin, että tähän saakka
on jo kansalaisten vapaaehtois-
avustuksen kautta saatu tärkeitä
tietoja ja voitu saattaa rangaist-
ukseen saksalaisia salaliittolai-
sia.

Sen lisäksi vaatii hallitus apua
kunnallislta poliisivirkailijoilta
ja muilta henkilöiltä saadakseen
tiedonantoja "kapinallisista" ai-
keista.

Sveitsi ei esiinny rau- hanneuvottelujen välittäjäksi

Bern, Sveitsi, 30 p. maalisk. —
Sveitsin eduskunnassa 88 äänellä
22 vastaan hyljättiin ehdotus
Sveitsin hallituksen kehittämise-
stä esintymään rauhaneuvot-
telujen välittäjänä. Ehdotuksen
hyljäämistä kannattaneen enem-
mistön johtomiehet vakuuttivat,
että ehdotus oli hyvä tarkoituk-
seltaan, mutta todennäköisem-
min ei Sveitsin hallituksen se-
kaantuminen rauhaneuvottelui-
hin välittämällä tulisi nykyään ote-
tuksi vastaan.

Puolankieli lailliseksi Preussissa

Lontoo, 30 p. maalisk. —
Reuterin toimisto on Asterdamista
saanut tietää että Preussin her-
rainsäädännön (maakunta-lainlaati-
kunnan ylähuoneessa) Preussia
yleisten töitten ministeri Brei-
tenbach on ilmoittanut, että hal-
litus on päättänyt poistaa puo-
lankieltoa koskevat rajoitussää-
dökset koulusta Itäpreussissa ja
sallia puolankielen käytön ylei-
sissä laitoksissa. Sen lisäksi hal-
litus ottaa käyttöön uuden

asutusjärjestelmän, jota noudat-
taen puolalaisia aijotaan auttaa
saamaan kotinsa uudestaan a-
suttavaan kintoon sodan hävittä-
millä senduilla.

Pakollinen sotapalvelus käyt- töön Puolassa.

Köpenhamina, 30 p. maalisk. —
Sotajien tietojen mukaan
suunnittelevat Saksan sotilasvi-
ronomaiset pakollisen sotapalve-
lusaadoksien käytäntöön asetta-
mista Puolassa kun vapaaehtoi-
nen värväysjärjestelmä ei ole
tuottanut toivottua tulosta. Va-
paaehtoisia sanotaan saadun ai-
noastaan muutaman sata, kun
Puola vähintään tahdottaisiin
kaksi armeijakuntaa miehiä.

CUBAN KAPINAKO PÄÄTTYNYT

Viimeiset kapinallisten joukot
antautuneet.

Havana, 30 p. maalisk. —
Kannattaja Rigoberto Fernan-
dez'in johtama kapinallinen joukko
Guantanamossa antautui halli-
tuksen joukoille. Kaikkiaan ka-
pinaan osaanottaneita antautui
600 sotilasta ja hallitusvastaiseen
taisteluun osaanottaneita siviili-
henkilöitä. 30,000 kiviäärin pa-
nuunaa, 20,000 kuulutusku-
panosta ja useita dynamiittipom-
meja joutui samalla hallituksen
sotavälelle.

Fernandez itse on pienen jou-
kon kanssa paennut sisämaahan
ehken jatkaakseen sissisotaa.

Saksa vapauttanut Möwen tuomia merimiehiä

Köpenhamina, 30 p. maalisk. —
Kielistä saapui tänne 22 puo-
luettomien maitten alamaista,
jotka olivat olleet merimiehinä
niillä englantilaisilla laivoilla,
jotka Möwe oli upottanut ja jotka
Möwe oli tuonut Saksaan se-
kä vapauttanut heidät siellä.
Vapautettujen joukossa on yksi
amerikalainen.

Sanomalehtien haastattelijoille
ovat nyt vapautetut merimiehet
kertonet, että englantilainen a-
ssettettu kauppalaiwa Otaki tais-
telu ankarasti vastaan ja tuli u-
poksiin ammutuksi osuttuaan si-
tä ennen amoua Möweä useita
tykinlaukauksia. Möwellä sytyi
tulipalo, jonka sammuttami-
seen kului 3 päivää. Kuusi Mö-
wen miehistä ja kaksi vankina
ollutta hindua saivat surmansa
taistelussa. Otakilta kaatui kap-
teeni, perämiehen apulainen, ko-
nenkäyttäjä ja 2 merimiestä;
lopot otettiin Möwelle vangiksi
kun Otaki uposi.

Taistelun aikana Möwellä ol-
leet englantilaiset merimiehet
nouisivat kapinaan ja rikkoivat
rautakaltrit ruumassa, jossa he
olivat säilytettynä, mutta Mö-
wen saksalainen miehistö pidät-
ti heidät käsikranaateilla ja re-
volvereilla. Puolueettomien
maitten alaiset merimiehet olivat
myöskin taistelun ajan jännityk-
sessä odottaen uupavansa Mö-
wen keralla. Jos Möwe olisi jou-
tunut häviölle taistelussa.

Otaki oli 5,575 tonnin kantoi-
nen ja oli sillä 5-tuuman tvkit.
Möwen tavatessa sen merellä oli
Otaki painolastissa matkalla A-
merikaan.

Panaman kanavaalueen työläiset aijotaan "mobilisoida"

Washington, maalisk. 30. —
Sotadepartementti tänään muo-
dosti "toimintakunnan", johon
kuuluvat Panaman kanava-alueen
kuvernööri, everstiluutnantti
Chester Harding; mainitun alu-
een sotaväen komentaja Hutch
I. Cone ja majuri Oliver Ed-
wards. Tarkoituksena on kana-
va-alueen siviilyväestön mobiili-
soiminen sotatöitä varten.

Lakkojen luku huo- mattavasti lisään- tynyt

Washington, D. C., maalisk.
30. — Yhdysvaltain työdepar-
tementin kokoamat tilastot osoit-
tavat, että vna 1916 oli Yhdysval-
loissa lakkoja enemmän kuin
koskaan ennen, niiden yhteisluku
ollen 3,108.

Kahdessa kolmasosassa näistä
oli kysymys työajan lyhentämi-
sistä ja palkkojen korottamisesta.
Muut lakot johtuivat pääasi-
allisesti työnteettäjien yrityk-
sistä estää työläisensä järjesty-
mästä.

Yli 700 lakkoa päätyi työläis-
ten täydellisellä voitolla. Toiset
päätyivät joko työnteettäjien
voitolla tai riitapuolten keskinäi-
sillä myönnytyksillä.

Sellittäessään näiden teollisuus-
levottomuuksien syitä myöntää
työdepartementti elinkustannus-
ten kohoamisen, siis taloudelli-
sen hädän lisääntymisen, pakot-
taneen työläiset vaatimaan pal-
kankorotuksia ja tukemaan vaa-
timuksiaan lakkoilla. Samalla kui-
tenkin lausuu departementti, et-
tä työvoiman puutekin on ollut
syynä lakkoihin, tarkoittaen,
nähtävästi, että jos olisi ollut
vielä enemmän työläisiä ja var-
sinkin järjestämättömiä, niin kil-
pailu työvoiman markkinoilla o-
lisi ollut niin suuri, ettei "niskot-
telu" riittäisi vastaan olisi niin
käynyt päinsä.

Amerik. asestautuneille kauppalaivoille ei saa- tu kulkuvapautta

Washington, D. C., 30 p. maalisk. —
Yhdysvaltain hallitovi-
rasta on saatu tietää, että
puolueettomilta mailta saapuneet
vastakut, koskien asestautu-
neitten amerikalaisen kauppalai-
vojen laskemista puolueettomien
maitten satamiin, sisältävät vi-
lialkaisesti selostuksen, että lai-
vojen satamiin laskemisesta päät-
täminen on pidätetty tuonem-
maksi siihen saakka kunnes sel-
laisesta tulee erikoisesti kysy-
mys. Amerikan tiedusteluha
saapuneita vastauksia ei lähe-
min selostettu, eikä ilmoitettu
mitkä maat ovat tiedusteluun
vastaneet.

SUURI KAIVOSPALO UTAHISSA

Bingham, Utah, maalisk. 30 —
Tulen riehussa 1500 jalan
tasanteen yläpuolella ja suurten
pumpujen "kaatassa" vettä.
Utah-Apex kaivos, huomattui-
pia kuparikaivoksia maailmassa,
oli työskyteltävänä viime yönä.
Sen 500 työlläistä on siirretty toi-
sille kaivoksille.

Kaivoksen superintendentin
V. S. Roodin mukaan tulipalon
aiheuttivat "käymistilassa" ole-
vat sulfidi-orit, jotka syttyivät
tunniteltui. Kaivos tulee
olemaan suljettuna ainakin kol-
me kuukautta, sanoi hän. Mil-
loin tuli saadaa sammumaan, ei
vielä tiedetä.

Lakonjohtaja tuomittu vankeuteen

Atlanta, Ga., maalisk. 30.—St.
Louisista, Mo., kotoisin oleva
William Pollard, joka toimi rai-
tiolietaisten lakon johtajana, ju-
listettiin tänään iltapäivällä vala-
miesoikeudessa syylliseksi väärän
valan tekoon yllyttämiseen.

Wisconsinissa vastuste- taan sotaa

Monroe, Wis., maalisk. 30. —
Salapolitiit ovat saaneet jotakin
ammattiinsa kuuluvaa sen joh-
dosta, että täällä aijotaan toimit-
taa yleisäänestys sotakysymyk-
sistä tiistaina. N.k. lojalistit o-
vat alkaneet vasta-agitaatiomin,
toittotaen, että yleisäänestyksen
puuhaajat ovat saksalaisten kä-
tyreitä. Sodan vastustajille on
luvattu lähettää puhujia vapaasti
New Yorkista asti.

SOTASUDET KIIHO- TUSTYÖSSÄ

New Yorkista lähetetään eriko-
sia "isänmaallisen" mielen
"nostattajia" Washingtoniin,
D. C., kongressin istuntojen al-
kamiseksi.

New York, 30 p. maalisk. —
Tällä toimiva "Amerikan oi-
keuksien suojelusto", jonka o-
vat suuret sotatarpeitten ulosa-
hettajat muodostaneet sotakiiho-
ituksen ylläpitämiseksi on päättä-
nyt hankkia ylimääräisen junan
ja lähettää sillä New Yorkista
"isänmaallisen" mielen "ilmaist-
joita" Washingtoniin, D. C., en-
si maanantaiksi kun siellä ko-
keutuu kongressi istunnoille
paattamaan sotaan yhtymiskysy-
myksestä. Juna lähtee New
Yorkista sunnuntai-aamuna.

Juuri on saapunut tieto, että
Rauhankomitean suunnitteleman so-
ten kohoamisen, mielenosoituskul-
teen on pääkaupungin poliisipääl-
likö kieltänyt. Sotatarvetehtai-
lijat ja hallitusnyrkrit näkyvät
ymmärtävän tavattoman hyvin
toisiansa.

Saksalaisia "U-veneitä" lähellä Yhdysvaltain rannikkoa?

Norfolk, Va., maalisk. 30. —
Tämän seudun vesillä olevilta
liittolaisten sotalaivoilta lähetet-
tiin tänään langattomalla varoi-
tuksia brittiläisille laivoille, että
Atlantilla, Yhdysvaltain satamiin
johtavilla reiteillä on "U-veneitä"
(saks. Unterseebooten, ven-
denalaisia).

Liittolaisten sotalaivat ovat
saaneet määräyksen olla ankk-
roimatta yöllä hyökkäyksen u-
han takia.

Saksan suhde Venä- jän vallankumouk- sellisiin

Saksa ei tahdo Venäjälle taantu-
muskellista hallitusta, mutta
toivoo Venäjää rauhankan-
nattajan.

Berlin, 30 p. maalisk. —
Valtiopäiville puhuessaan valtio-
kansleri selitti muitten ulkoma-
asioitten keralla Saksan suhdetta
Venäjän nykyiseen uuteen halli-
tukseseen ja väitti, että Saksan
hallitus ei halua sekaantua Venä-
nän sisäiseen politiikkaan, eikä
mitenkään tahdoisi palauttaa kei-
sari-hallitusta, mutta toivoo, että
Venäjän uusi hallitus muodostai-
si Venäjää rauhantunneille.
Valtiokanslerin lausunnon mu-
kaan, on vielä vaikea sanoa
minkälaiseksi Venäjän sisäiset
asiat kehittyvät ja minkälainen
hallitus sille lopullisesti tulee,
mutta Saksan menettelyyn se ei
saata muutoksia.

Saksan ja Venäjän sosialistit pi- täneet rauhaneuvottelun Köpenhaminassa.

Lontoo, 30 p. maalisk. —
Morning Post tietää kertoa, että
Venäjän ja Saksan sosialistien
edustajien välillä on pidetty rau-
haneuvottelu Köpenhaminassa
ja että Saksan sosialistit ovat an-
taneet venäläisille tovereilleen
tiedon minkälaiset ehdot Saksas-
vo antaa Venäjälle rauhaneu-
stensa Venäjän ja Saksan välillä. Si-
käli kuin tiedetään, niin kertoo
saksalaismies, tulee nämä ehdot
julkastavaksi Pietarissa Venä-
nän sosialis-demokraattien pää-
kortteissa. Saksan valtiopäi-
villä hallituksen käyttävät so-
dan jatkamiseen myönnettii,
mutta sosialistit ankarasti moi-
tivat hallitusta tarpeellisten u-
udistusten siivuttamisesta. Muut-
ten puhujien ohella Bernstein
tuomitsi ankarasti valtiokansle-
rin hallinto-ohjelmaa. Monet so-
sialistit ilmaisivat toivoen, että
"uudistettu Venäjä tulee joudut
puuhaajat ovat saksalaisten kä-
tyreitä. Sodan vastustajille on
luvattu lähettää puhujia vapaasti
New Yorkista asti.

"Tutkinnoissa" onnistut- tu salaamaan kaik- ki tosiasiat

Nälkä, kurjuus ja keinottelu
siunattu.

Winnipeg, Man., maalisk. 29. —
Loppusuoritetuutaan joku aika
sitten alkamansa elinkustannus-
sen tutkimisen "yleishyöty"-ko-
missioneri P. A. MacDonald on
virallisesti raportteerannut ei ha-
vaintensa mitään laitoita ja
keinotekoisia hintojen kohoatusta,
eikä laittomia liikehtymä, Win-
nipegissä. Hinnat ovat kyllä

Ammatittomat työ- läiset ensiksi armeijaan

Washington, D. C., maalisk.
30. — Senaattori Chamberlain on
alistanut sotadepartementille
Williamette Iron Works'ilta,
Portlandista, Ore., saamansa
sähkösanoman, jossa kysytään,
mitä olisi tehtävä, kun yhtiötä
neuvotaan "kehottamaan" 450 e-
rikoisammattilastaan liittymään
kansalliskaartiin. Sotasihteeri on
vastannut että tärkeä ammatti-
laisia ei olisi "kehotettava" vä-
rätymään, ja huomauttanut, et-
tä kyllähän työnteettäjät nämä
asiat ymmärtävät. — ("Kehotta-
misella" ymmärretään väräjäien
kesken vassinlaista toimenpidet-
tä, joka tavallisesti saattaa ke-
hottumisen sisäisen oleumksen le-
vottomaksi verrattain pian ja
niinollen hänet taipuisaksi esi-
mään rauhoitusta melkein mil-
taholta tahansa. Keinona on käy-
tetty suurella menestyksellä e-
sim. Englannissa ja Canadassa
Sen tehokkuus varsin läheisesti
riippuu siitä kuinka paljon keho-
tettu on onnistunut säästämään.)

Kuolemanrangaistus "kieltolain" rikko- misesta

Juarez, Mexico, maalisk. 30. —
Kenaarali Murguía, luoteisen sot-
laspiirin komentaja Mexicossa,
julkaisi t.k. 23 p:n määräyksen,
joka, mukaan kaikki ne, jotka
myyvät väkijoumista, millaisia
tahansa, telotetaan — "ilman oi-
keustutkintoa". Oteita tästä
"manifestista" on saapunut tän-
ne kirjeissä, joista erässä kei-
rotettiin, että viisi kapakoitsijaa
Chihuahuaossa on telotettu sen
rikkomuksesta. Määräys tulee
pysymään voimassa huhtik. 1
pään asti.

Nälkäkapina puhjennut Chicagossa

Chicago, 30 p. maalisk. — Lei-
pääkapina puhkesi ellen läntisellä
laitakaupungilla ja on siellä jät-
tynyt rettelöitä myöhään yöhön
saakka. Mellakoitsijoita eni-
mittä olivat naisia, jotka olivat
suutuksissa elintarpeitten hintojen
kohoamiseen, 40 henkeä
vangeutettiin, mutta järjestys palau-
tui vasta sen jätessä kun ruoka-
tavaraa ja vihanneksia myyvät
kauppaohoneet suljivat ovensa.
Ghetton, kaupunginosalla kaa-
dettiin kumoon vihanneksien
myyntikäräjä, tiilikiviä heitel-
tiin läpi myyntihallien ikkunoit-
ten ja muutaman paikoin teuras-
tajien puodeissa heittivät suut-
tuneet ihmiset lampuöljyä näyt-
teillä oleviin lihakasoihin ilmei-
sesti tarkoittaen saattaa lihat
poltehtaviksi.

Brittiläisiä surmattu Mexicossa

Galveston, Tex., maalisk. 30. —
Eräseen Yhdysvaltain sata-
maan Mexicossa askeittain tul-
lella öljyläivällä Topilalla sa-
kuneet matkustajat kertovat, että
mexicalaiset rosvot tappoivat t.
k. 9 p:nä Agula Oil Corpora-
tion liikkeenhoidajan, W. H. T.
Buckinhamin ja sanotun yhtiön
kasööri, George Panmermanin.
Nanchitalissa. Kumpikin oli
Britannian alamaista. Nämä oi-
lentäjä ovat Carranzan joukko-
jen ja Emilio Zapatan johtaman
rosvoarmeijan välillä.

"Tutkinnoissa" onnistut- tu salaamaan kaik- ki tosiasiat

Nälkä, kurjuus ja keinottelu
siunattu.

Winnipeg, Man., maalisk. 29. —
Loppusuoritetuutaan joku aika
sitten alkamansa elinkustannus-
sen tutkimisen "yleishyöty"-ko-
missioneri P. A. MacDonald on
virallisesti raportteerannut ei ha-
vaintensa mitään laitoita ja
keinotekoisia hintojen kohoatusta,
eikä laittomia liikehtymä, Win-
nipegissä. Hinnat ovat kyllä

ITALIASSA JATKUVAT VALLANKUMOUSMELLAKAT

korkeanlaiset, mutta eivät "koh-
tuuttomat" verrattuna koko man-
tereella vallitseviin hintoihin. Ky-
synnän ja tarjonnan laki on tääl-
lä voimassa, sanoo hän "syvä-
mietteisesti".

Viljakeinottelua sellaisia, että
viljan "kysynnän ja tarjonnan"
suhteen tehdään ennakkokaup-
poja, pitää MacDonald, joka toi-
mitti tämän "tutkimuksensa".
Manitoban maakuntahallituksen
nimeämänä, laillisena ja oikea-
na, mutta vain sillä ehdolla, että
tuollaista ennakkomyyntiä ja os-
telua harjoittavat ainoastaan vil-
japörssin jäsenet. Yleisön se-
kaantuminen keinotteluun kuuluu
olevan haitaksi.

RUOTSISSA MI- NISTERIVAIHDOS

Sotamiljoonia ei saatu valtiopäi-
viltä kylliksi.

Tukholma, 30 p. maalisk. —
Kuningas Kusaan on hyväksynyt pää-
ministeri Hammarskjöldin ero-
pynnin. Ministerin ero seurasi
sita, että hallitus joutui lopulli-
sesti häviölle ehdotukseen
maanpuolustusrahojen myönny-
tysesityksissään. Puolueettomien
sen säilyttämistä varien myön-
nettiin hallitukselle ainoastaan
kolmasosa siitä mitä hallitus vaa-
ti huolimatta siitä, että päämi-
nisteri valjopäiville julkisti, ettei
ministeristö voi ottaa edesvas-
tuulleen maan asioitten hoitoa,
ellei valtiopäivät myöntäisi vaa-
ditua summaa, jonka hallitus
katsoi välttämättömäksi.

Kuningas on pyytänyt Carl
Johan Gustaf Swarts'in muodot-
tamaan uuden ministeristön.
Swarts oli rahaministerinä vuosi-
na 1906—1911.

Ruotsin hallitus ei ole vielä
virallisesti tunnustanut Venäjän
utta hallitusta, mutta samoin
kuin toisetkin Skandinavian maat
on se ryhtynyt diplomaattisiin
suhteisiin Venäjän väliaikaisen
hallituksen kanssa.

Japanilaisilta perunoi- ta kielletty "mai- hinpääsy"

Seattle, Wash., maalisk. 30. —
Yhdysvaltain hallitus on kieltä-
nyt tuontikauppiaita tuomasta
mailhin 100 laatikkoa japanilaisia
perunoita, määräten ne palautet-
tavaksi Japaniin.

Syynä kieltöön sanotaan ole-
van sen, ettei Japanin ja Yhdys-
valtain hallituksilla ole selvää
"ymmärrystä" keskinäisistä
kauppaehdoista. Jos niistä sovi-
taan läheisessä tulevaisuudessa,
kuten odotetaan, seuraa sitä kai-
kesta päättäen huomattava peru-
natulva Japanista Amerikkaan.
Japanilaiset sipulit ja mantshu-
rialaiset pavut, joita on tuotu
tänne, ovat käyneet hyvin kau-
paksi takäläisillä markkinoilla.

Villa taas kärsinyt pahan tappion

Chihuahua, Mexico, maalisk.
30. — Francisco Villan johtama
3,500 miestä käsittävä ratsuväki-
joukko teki hurian hyökkäyksen
vallatuaan Chihuahuan, mut-
ta joutui perääntymään, jätetty-
ään 500 miestä vangeiksi ja 36
kaatunutta ja haavottunutta tap-
pelukentälle.

Mexicon lähettiläs saa- punut Yhdysvaltoihin

Laredo, Texas, maalisk. 30 p. —
Ignacio Bonillas, uusi Mexi-
con lähettiläs Washingtoniin, oli
Yhdysvaltain konsulivirkailijan
ja armeijapääseerian vieraana hä-
nen kunniaukseen järjestetyissä
kesteissä Fort McIntoshissa. Hän
lähtee Washingtonia kohti eri-
koisvaunussa tänään puolen päi-
vän aikaan.

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

Berlin, 30 p. maalisk. — (Say-
villen kautta.) Bernistä. Sveitsis-
tä saapuneet tiedot kertovat Ita-
liassa jatkuvan hallitusvastaisia
mielenosoituksia. Sotakali on
juistettu voimaan Turinissäkin.
Kaikissa kaupungeissa, joissa le-
vottomuus on johtanut kahakoi-
hin ovat kahakat olleet verisim-
piä kuin ennen.

SOTAHULLUUS KUOHUU

Yleisesti tunnetun tosiasian lau-
suminen ollut tuottaa miehelle
kuoleman faanaattisen "patri-
oottien" kokouksessa.

Roseburg, Ore., maalisk. 28. —
Tällä asehuoneella eilen illalla
toimeenpantu "suuri" väräysko-
kous oli päätyä mellakkaan ja
murhaan, kun sosialistipuhuja
Floyd Ramp uskalsi huomauttaa
jotakin pappi J. C. Spencerin pu-
heen johdosta. Isänmaallisen in-
nostuksen kohottamista silmällä-
pitäen pappi puolasi kuinka A-
merikalla muka on syytä tarttua
aseisiin, kun Saksa on ruvennut
hävittämään sen kauppaa. Sun-
nessa jalomielisyydessään on A-
merika lähettänyt laivanlastittain
avustusta häitäkärsiville belgia-
laisille ja muillekin euroopalaisil-
le, lausui pappi. Tähän huoma-
utti Ramp:

"Ja myöskin sotavälineitä."
Samassa alkoi kuulua salista
huutoja: "Viekää hänet ulos!"
"Heittäkää hänet ulos ikkunas-
ta!" "Tappakaa se maanpettu-
ri!" ja melu ei taunutut useihin
minuutteihin. Eräs sotilaskodin
asukas, nimeltä John Kelly, ve-
resti sankarimainettaan hyökkää-
mällä Rampin käsiksi ja lausu-
maalla "kansanomaisuuden", joka
osaksi selitti, miksi hän oli ollut
sotilas. Takäläisen rannikkotyk-
kiväikkompanian kapteeni J. A.
Duchanan vihdoon sekaantui asi-
aan ja välitti "armoa" Rampille.

Taistelut läntisellä sota- rintamalla jatkuvat

Englantilaiset valloittaneet 3
kylää.

Lontoo, 30 p. maalisk. — Ken-
raali Haig on rintamasta ilmoit-
tanut, että englantilainen armei-
ja on vallannut saksalaisilta kol-
me kylää lisää tunkeutuen kah-
desta kohden saksalaisten va-
rustuslinjan sisään.

Berlin, 30 p. maalisk. — (Say-
villen kautta.) Virallisesti on il-
moitettu, että läntisellä rinta-
malla Peronnesta pohjoiseen
on vallinnut kiivas ottelu. Kiih-
keäkön pommituksen jätelmä
tekevät canadalaista ja ranskalai-
set useissa eri paikoissa epätoi-
voisia hyökkäyksiä koettaen val-
lata saksalaisilta asemia. Neu-
ville St. Vaastin luona cana-
dalaisten rvkmentti teki yön kulu-
essa neljä turhaa rynnäkköä ja
joka kerralla heidät ajettiin ta-
kaisin menetettyään suuren mää-
rän miehiä. Jotakin rynnä-
köön osaanottajista jäi saksalaisil-
le vangiksi.

Neuvillen ja Margivallin lähel-
lä ranskalaiset pataljoonat yrit-